

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

PREPORUKE

EUROPSKI ODBOR ZA SISTEMSKE RIZIKE

PREPORUKA EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE

od 25. svibnja 2020.

o likvidnosnim rizicima koji proizlaze iz poziva na uplatu marže

(ESRB/2020/6)

(2020/C 238/01)

OPĆI ODBOR EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

Uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru finansijskog sustava Europske unije i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike ⁽¹⁾, a osobito njezin članak 3. stavak 2. točke (b), (d) i (f) te članke 16. do 18.,

uzimajući u obzir Odluku ESRB/2011/1 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. siječnja 2011. o donošenju Poslovnika Europskog odbora za sistemske rizike ⁽²⁾, a posebno njezin članak 15. stavak 3. točku (e) i njezine članke od 18. do 20.,

budući da:

- (1) Središnje poravnanje i razmjene marži za transakcije čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane značajno pridonose finansijskoj stabilnosti, posebno u pogledu upravljanja rizicima druge ugovorne strane. Veće središnje poravnanje izvedenica i kolateralizacija izvedenica čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane značajno su ojačali otpornost tržišta izvedenica od finansijske krize 2008. Te su reforme - koje je vodio Odbor za finansijsku stabilnost na temelju sporazuma postignutih na razini G20 - pomogle osigurati da nedavni tržišni stres nije doveo do široko rasprostranjene zabrinutosti zbog kreditnog rizika druge ugovorne strane. Središnje poravnanje također povećava mogućnost netiranja, a time i uštedu likvidnosti, uključujući i u pogledu plaćanja varijacijske marže koja mehanički odražavaju kretanja tržišnih cijena.
- (2) Šokovi na tržištu, poput naglog pada cijena imovine i visoke razine nestabilnosti tržišta dovode do povećanja varijacijskih marži i mogu također dovesti do poziva na uplatu značajne početne marže na pozicijama gotovinskih vrijednosnih papira, robe ili izvedenica. Marže su temeljne za način na koji središnja druga ugovorna strana upravlja kreditnim rizikom druge ugovorne strane i sastavni su dio upravljanja rizicima i podržavaju sistemsku otpornost.
- (3) Takvi tržišni uvjeti mogli bi imati velike posljedice na upravljanje likvidnošću sudionika na tržištu, na njihove potrebe za financiranjem, a možda čak i na njihovu solventnost ako likvidnosni stres dovede do sustavne brze rasprodaje imovine.
- (4) Konačno, učinak prelijevanja koji je rezultat značajnih kretanja na tržištu i odgovarajućih poziva za uplatu mogu ugroziti stabilnost finansijskog sustava.

⁽¹⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 1.

⁽²⁾ SL C 58, 24.2.2011., str. 4.

- (5) Izbijanje pandemije bolesti COVID-19 i nedavni nagli porast nestabilnosti cijena nafte doveli su, između ostalog, do značajnih poziva na uplatu marže na tržištu na kojem se obavlja središnje poravnjanje i na tržištu na kojem se ne obavlja središnje poravnjanje. Od sredine veljače 2020. početne marže su povećane - značajnije za uvrštene izvedenice nego za izvedenice kojima se trguje izvan burze (OTC izvedenice) - nakon većeg opsega transakcija i kao odgovor modela marže na potencijalno veće buduće gubitke zbog povećane nestabilnosti tržišta. Nadalje, središnje druge ugovorne strane objavile su pozive i prikupile velike iznose unutardnevnih varijacijskih marži koje pokrivaju kretanja na tržištu, s tim da se odgovarajuće isplate često događaju tek sljedećeg jutra, što uzrokuje privremeno zadržavanje likvidnosti na računima središnjih drugih ugovornih strana. Od ožujka je zabilježen značajan porast plaćanja i primanja dnevne varijacijske marže na bilateralnim portfeljima.
- (6) Mnogi članovi sustava poravnjanja su primijetili posebno izraženo povećanje početnih marži, a neki su članovi sustava poravnjanja možda imali povećana ograničenja likvidnosti. Međutim, nije nastao niti jedan nastanak statusa neispunjavanja obveza niti kod jedne središnje druge ugovorne strane osnovane u Uniji. Pozivi za uplatu marže mogli su imati značajan utjecaj na nebunkovni subjekti putem poravnjanja klijenata ili transakcija čije se poravnjanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, zbog ograničenja likvidnosti. Gledajući naprijed, sposobnost sudionika na tržištu da pokrivaju pozive na uplatu marže ovisit će o budućim razinama nestabilnosti i trajnoj otpornosti njihovog upravljanja likvidnošću.
- (7) Općenito, koncentracija na razini središnjih drugih ugovornih strana i članova sustava poravnjanja i međusobna povezanost između središnjih drugih ugovornih strana kroz zajedničke članove sustava poravnjanja, pružatelje likvidnosti, skrbnike ili druge ugovorne strane u investicijama također mogu pogoršati finansijsku zarazu likvidnosnim rizikom.
- (8) Tehnički standardi i smjernice o ograničavanju procikličnosti (mjere ograničavanja iznosa marže marže) uvedeni u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća^(*) usmjereni su na ograničavanje rizika od procikličnosti marže središnje druge ugovorne strane. Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013^(*) sadrži specifikacije o procikličnosti marži i kolaterala, koje nacionalna nadležna tijela moraju poštovati. Izmjene i dopune uredbe o infrastrukturi europskog tržišta, uvedene Uredbom (EU) 2019/834 Europskog parlamenta i Vijeća (provjera primjerenosti uredbe o infrastrukturi europskog tržišta)^(*), povećavaju transparentnost postavljanja marži između središnjih drugih ugovornih strana i članova sustava poravnjanja, ali ista razina transparentnosti nije proširena na odnos između članova sustava poravnjanja i njihovih klijenata.
- (9) Europski odbor za sistemske rizike (ESRB) odgovoran je za makrobonitetni nadzor finansijskog sustava u EU-u. U ispunjavanju svog mandata, ESRB bi trebao pridonijeti sprječavanju i ublažavanju sistemskih rizika za finansijsku stabilnost, uključujući one povezane s likvidnošću. U izvršavanju svog zadatka, ESRB ocjenjuje rizike za finansijski sustav koji bi mogli nastati iz velikih poziva na uplatu naknade i predlaže način na koji se ti rizici mogu ublažiti.
- (10) ESRB prihvata koristi u vidu uštede likvidnosti za cijeli finansijski sustav u vezi s koristima višestranog netiranja koju pruža središnje poravnjanje; ESRB također cijeni sistemsku korist središnjeg poravnjanja kao kritičnog sredstva za jačanje finansijske stabilnosti osiguravanjem i razvojem dobrih praksi upravljanja rizikom u pogledu kreditnog i likvidnosnog rizika.
- (11) ESRB također priznaje da djelovanje politike na naknade ne smije ugroziti zaštitu od kreditnog rizika druge ugovorne strane. Druge ugovorne strane, uključujući članove sustava poravnjanja središnje druge ugovorne strane i njihove klijente, trebale bi osigurati održavanje dovoljne likvidnosti za pravodobno ispunjenje poziva na isplatu naknade. Međutim, sa stajališta finansijske stabilnosti, također je korisno osigurati da odluke središnje druge ugovorne strane u smislu upravljanja rizicima nepotrebno ne opterećuju članove sustava poravnjanja, klijente članova sustava poravnjanja i druge ugovorne strane zbog pretjeranih procikličkih značajki, stvarajući tako nenamjerno likvidnosne pritiske, što bi moglo prerasti u probleme vezane uz solventnost. Kao odgovor na ove postojeće preporuke, ESRB predviđa da središnje druge ugovorne strane osiguravaju da njihovo upravljanje rizicima i otpornost ostanu pouzdani i da nastave štiti sudionike na tržištu od gubitaka koji su posljedica neispunjavanja obveza.

^(*) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

^(*) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013., str. 41.).

^(*) Uredba (EU) 2019/834 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu obveze poravnjanja, suspenzije obveze poravnjanja, zahtjeva za izvješćivanje, tehnika smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnjanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, registracije i nadzora trgovinskih repozitorija te zahtjeva za trgovinske repozitorije (SL L 141, 28.5.2019., str. 42.).

- (12) Preporuke A i D imaju za cilj osigurati da se nagle i značajne (otuda i procikličke) promjene i tzv. učinci litice koji se odnose na početne marže (uključujući dodatnu maržu) i kolaterale ograniče: i. središnje druge ugovorne strane putem svojih članova sustava poravnjanja; ii. članovi sustava poravnjanja putem svojih klijenata; te iii. u bilateralnoj sferi, kada oni proizlaze iz mehaničkog oslanjanja na kreditne rejtinge i eventualno iz procikličkih internih metodologija za ocjenu kreditne sposobnosti. Planiranje likvidnosti trebalo bi biti predvidljivo i održivo u onoj mjeri u kojoj je to moguće ograničavanjem neočekivanih i značajnih poziva na isplatu naknade. Omogućavanje razumnih i provedivih otkaznih rokova za sve promjene protokola naknade i korektivnog faktora moglo bi osigurati da se sudionici na tržištu uredno prilagode.
- (13) Preporuka B ima za cilj osigurati da središnje druge ugovorne strane u svom testiranju otpornosti na likvidnosni stres u cijelosti obuhvate sve događaje koji bi mogli dovesti do nedostatka likvidnosti, s ciljem da ih potaknu da poboljšaju upravljanje svojim oslanjanjem na pružatelje usluga likvidnosti. Ovo će poboljšati opću otpornost na tržištu s obzirom na to da postoji veliki stupanj koncentracije i povezanosti između središnjih drugih ugovornih strana i njihovih pružatelja usluga likvidnosti, te da će oprezno upravljanje likvidnošću na pojedinačnoj razini središnje druge ugovorne strane u tom pogledu poboljšati upravljanje rizicima iz sistema i makrobonitetne perspektive.
- (14) Preporuka C ima za cilj osigurati da središnje druge ugovorne strane, zadržavajući svoju finansijsku otpornost, ograniči asimetriju u plaćanju varijacijskih marži prikupljenih unutarnje - i da dizajniraju svoje okvire i rasporedne naknade tako da budu predvidljive i izbjegnu pretjerana ograničenja likvidnosti za članove sustava poravnjanja koji mogu dovesti do događaja neispunjena obveza.
- (15) Ova Preporuka je bez utjecaja na ovlasti u području monetarne politike središnjih banaka u Uniji.
- (16) Preporuke ESRB-a objavljaju se nakon što su adresati obavješteni i nakon što Opći odbor obavijesti Vijeće Europske unije o svojoj namjeri objavljivanja preporuka te omogući Vijeću da reagira,

DONIO JE OVU PREPORUKU:

ODJELJAK 1.

PREPORUKE

Preporuka A - Ograničavanje učinaka litice u odnosu na potražnju za kolateralom

1. Preporučuje se da nadležna tijela nastoje osigurati da središnje druge ugovorne strane analiziraju učinkovitost svojih politika koje zahtjeva članak 28. Delegirane uredbe (EU) br. 153/2013 tijekom razdoblja akutnog stresa i da svoje nalaze dostave svom nadležnom tijelu.
2. Preporučuje se da nadležna tijela nastoje osigurati, uzimajući u obzir nalaze analiza izvršenih u skladu s preporukom A (1), u onoj mjeri u kojoj je to dopušteno zakonom i u skladu s finansijskom otpornošću središnje druge ugovorne strane:
  - i. Modele i parametre središnje druge ugovorne strane za postavljanje zahtjeva za nadoknadom i politike i postupke središnje druge ugovorne strane za prihvatanje i vrednovanje kolateralala i za određivanje razboritih kolektivnih faktora ne dovode nepotrebno i prekomjerno do naglih i značajnih promjena koje dovode do tzv. učinaka litice u početnoj marži, uključujući dodatnu maržu i kolaterale. Središnje druge ugovorne strane trebaju osigurati da njihovi modeli, parametri, politike i postupci:
    - a. koriste granularnu ljestvicu za interne modele ocjene kreditne sposobnosti te da usvoje progresivan pristup koji primjenjuje izmjene u zahtjevima za nadoknadom, uključujući dodatne zahtjeve i ugovore o kolateralu, bez nepotrebnog odgađanja razmatranja ovih smanjenja u svojim cijelokupnim praksama upravljanjem rizicima;
    - b. usvoje sveobuhvatan pristup ograničavanju procikličkih značajki u skladu s regulatornim zahtjevima o procikličnosti iz članka 41. Uredbe (EU) br. 648/2012, a posebno u slučaju smanjenja kreditnih rejtinga.
  - ii. Središnje ugovorne strane obavještavaju, ne dovodeći u pitanje članak 49. Uredbe (EU) br. 648/2012, svoja nadležna tijela, te nadležna tijela obavještavaju članove kolegija osnovanog temeljem članka 18. Uredbe (EU) br. 648/2012 u slučaju kada:
    - a. smanje opseg prihvatljivog kolateralala;

- b. značajno izmijene korektivne faktore kolateralna;
- c. značajno smanje granice koncentracije primijenjene u skladu s člankom 42. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 153/2013.

U mjeri u kojoj to ne ometa pravodobnu provedbu odluka o upravljanju rizicima, ove informacije treba pružiti dovoljno unaprijed prije provedbe.

3. Preporučuje se da, u mjeri dopuštenoj zakonom, relevantna nadležna tijela članova sustava poravnjanja surađuju s članovima sustava poravnjanja u kontekstu stalnog nadzora kako bi se osiguralo da primjena postupaka upravljanja rizicima od strane članova sustava poravnjanja prilikom pružanja usluga poravnjanja svojim klijentima ne dovede do naglih i značajnih promjena i tzv. učinaka litice u pozivima na plaćanje naknade te u naplati naknada, osim ako ove nagle i značajne promjene nisu neizbjegjan ishod tržišnih događaja, te ne dovede do praksi instrumenata osiguranja u slučaju smanjenja kreditnog rejtinga, te ne smanjuje značajno ispravnost praksi upravljanja rizicima koje su usvojili članovi sustava poravnjanja niti utječe na njihovu otpornost.
4. Preporuča se da, u mjeri dopuštenoj zakonom, relevantna nadležna tijela financijskih i nefinansijskih drugih ugovornih strana koja sklope ugovor o OTC izvedenicama čije se poravnjanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane i transakcije financiranja vrijednosnih papira, nastoje osigurati da njihovi postupci upravljanja rizicima ne dovedu, u slučaju smanjenja kreditnih rejtinga, do naglih i značajnih promjena i tzv. učinaka litice u pozivima na plaćanje naknade i naplati naknade te do praksi instrumenata osiguranja. To bi se moglo postići, na primjer, poticanjem stranaka da:
  - i. koriste progresivan i granularni slijed prilikom primjene smanjenja kreditnog rejtinga u svojim cjelokupnim praksama upravljanja rizicima;
  - ii. zadrže sveobuhvatan pristup ograničavanju procikličkih značajki u skladu s regulatornim zahtjevima iz članka 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, posebno u pogledu smanjenja cijena.

Preporuka B - Stresni scenarij za procjenu budućih potreba za likvidnošću

1. Preporučuje se da Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) pregleda nacrt tehničkih standarda⁽⁶⁾ izrađenih u skladu s člankom 44. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 648/2012, a posebno članak 32. stavak 4. tih nacrta tehničkih standarda, kako bi uključilo odredbe koje zahtijevaju da središnje druge ugovorne strane uključe u svoje stresne scenarije temeljem članka 44. Uredbe (EU) br. 648/2012 nastanak statusa neispunjavanja obveza bilo koja dva subjekta koji pružaju usluge središnjoj drugoj ugovornoj strani i čiji bi nastanak statusa neispunjavanja obveza mogao značajno utjecati na likvidnost središnje druge ugovorne strane.
2. Dok se ne poduzme bilo koja radnja koju ESMA poduzima u skladu s Preporukom B(1) i mogućim uvođenjem odgovarajućeg zakonodavstva Unije, preporučuje se da nadležna tijela, u mjeri dopuštenoj zakonom, nastoje osigurati da stresni scenariji iz članka 44. Uredbe (EU) br. 648/2012 uključuju nastanak statusa neispunjavanja obveza bilo koja dva subjekta koji pružaju usluge središnjoj drugoj ugovornoj strani i čiji bi nastanak statusa neispunjavanja obveza mogao značajno utjecati na poziciju likvidnosti središnje druge ugovorne strane; takvi subjekti mogu uključivati pružatelje usluga likvidnosti, pružatelje usluga namirenja ili bilo koje druge pružatelje usluga čiji nastanak statusa neispunjavanja obveza može utjecati na položaj likvidnosti središnje druge ugovorne strane.
3. Preporučuje se da nadležna tijela, u mjeri u kojoj dopušta zakon, nastoje osigurati da korektivne mjere središnje druge ugovorne strane za rješavanje nedostataka raspoloživih resursa za pokrivanje potreba za likvidnošću koji se utvrđuju primjenom dodatnih stresnih scenarija navedenih u Preporuci B(2) ili Preporuci B(1), nakon što bude na snazi odgovarajuće zakonodavstvo Unije, ne predstavlja dodatno opterećenje za članove sustava poravnjanja kada se primjenjuju u vrijeme tržišnog stresa. U tom smislu, nadležna tijela bi trebala osigurati da središnje druge ugovorne strane traže dodatnu likvidnost iz alternativnih tržišnih izvora.
4. Preporučuje se da ESMA, u mjeri u kojoj to dopušta zakon, u suradnji s nadležnim tijelima, stupi u suradnju sa središnjim drugim ugovornim stranama - te u mjeri u kojoj je to moguće s relevantnim nadležnim tijelima u trećim zemljama - kako bi provela koordinirane vježbe testiranja otpornosti na likvidnosni stres koje također uzimaju u obzir nastanak statusa neispunjavanja obveza bilo koja dva subjekta kako je to navedeno u Preporuci B(1) i B(2).

⁽⁶⁾ Nacrt tehničkih standarda temeljem Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (ESMA/2012/600).

Preporuka C - Ograničavanje ograničenja likvidnosti u vezi s prikupljanjem naknada

1. Preporučuje se da nadležna tijela nastoje osigurati da, u mjeri u kojoj je to dopušteno zakonom i u skladu s odgovarajućim praksama upravljanja rizicima i finansijskom otpornošću, kada središnje druge ugovorne strane izdaju pozive na plaćanje naknada i prikupljaju naknade kako bi ograničile svoje kreditne izloženosti, nastoje izbjegći stvaranje nepotrebnih ograničenja likvidnosti za članove sustava poravnanja, također osiguravajući sljedeće:
  - i. u pogledu naknada koje su pozvane na plaćanje i naplaćene na unutardnevnoj osnovi, te u mjeri u kojoj je to operativno i pravno moguće, središnje druge ugovorne strane odvojeno utvrđuju:
    - a. naknade koje pokrivaju potencijalne izloženosti, uključujući izloženosti koje su proizašle iz pozicija unesenih i obnovljenih na taj dan;
    - b. naknade koje pokrivaju ostvarene izloženosti koje su proizašle iz kretanja na tržištu taj dan, koje središnje druge ugovorne strane trebaju uzeti u obzir da ih prikupe i isplate istoga dana;
  - ii. kada je član sustava poravnanja osigurao kolateral za početnu maržu koji je veći od kolaterala koji potreban za pokrivanje rizika koji proizlaze iz rizika evidentiranih na računu, uključujući obnovljene pozicije unutardnevno te sve povećane izloženosti koje su nastale unutardnevno, središnje druge ugovorne strane daju prednost kada je to u operativnom smislu moguće, korištenju prekomjernog kolaterala u odnosu na prikupljanje dodatnog kolaterala, osim ako član sustava poravnanja ne postavi dobrovoljno dodatnu naknadu. Ovaj bi se postupak trebao provoditi na predviđljiv, transparentan i planiran način;
  - iii. središnje druge ugovorne strane osiguravaju da postupak prikupljanja početnih i varijacijskih marži ne dovede do pretjeranih operativnih ograničenja za člana sustava poravnanja što može predstavljati dodatni likvidnosni rizik.
2. Preporučuje se da relevantna nadležna tijela člana sustava poravnanja nadziru i, kada je to potrebno i dopušteno zakonom i u skladu s odgovarajućim praksama upravljanja rizicima i finansijskom otpornošću, sudjeluju s članovima sustava poravnanja u kontekstu stalnog nadzora tako da kada članovi sustava poravnanja izdaju poziv za uplatu marže i naplate inicijalne i varijacijske marže od svojih klijenata, uključujući finansijske i nefinansijske druge ugovorne strane, kako bi ograničili njihovu kreditnu izloženost, nastoje izbjegći nepotrebna ograničenja likvidnosti za svoje klijente. To bi se moglo, na primjer postići, osiguravanjem sljedećeg:
  - i. kada je klijent pružio dostatnu inicijalnu maržu kako bi pokrio rizik koji proizlazi iz pozicija evidentiranih kod člana sustava poravnanja, uključujući pozicije obnovljene unutardnevno i sve povećane izloženosti koje su nastale unutardnevno, članovi sustava poravnanja daju prednost korištenju prekomjernog kolaterala inicijalne marže u odnosu na prikupljanje dodatnog kolaterala, osim ako klijent dobrovoljno ne postavi dobrovoljno dodatnu naknadu;
  - ii. članovi sustava poravnanja osiguravaju da postupak prikupljanja inicijalnih i varijacijskih marži ne dovede do pretjeranih operativnih ograničenja za klijente što može predstavljati dodatni likvidnosni rizik.

Preporuka D - Ublažavanje procikličnosti u pružanju usluga poravnanja klijentima i transakcijama financiranja vrijednosnih papira

1. Preporučuje se da relevantna nadležna tijela doprinesu usmjeravanjem rasprava na međunarodnoj razini, svojim sudjelovanjem u međunarodnim forumima i tijelima za utvrđivanje standarda, kada je to primjenjivo, o sredstvima za ublažavanje procikličnosti u postupcima postavljanja marži i kolektivnog faktora prilikom pružanja usluga klijentima koje se odnose na izvedenice kojima se trguje na burzi i OTC izvedenice kao i na transakcije financiranja vrijednosnih papira, bez obzira da li se njihovo poravnanje obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane ili ne. Ove bi rasprave trebale biti usmjerene na razvijanje globalnih standarda koji reguliraju minimalne zahtjeve za ublažavanje procikličnosti pri pružanju tih usluga.
2. Ako se postave takvi globalni standardi, preporučuje se da Europska komisija razmotri davanje prijedloga da im zakonodavstvo Unije dade pravni učinak.

ODJELJAK 2.

PROVEDBA**1. Definicije**

1. Za potrebe ove Preporuke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „nadležno tijelo” znači tijelo koje je odredila država članica u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (b) „središnja druga ugovorna strana” ima isto značenje kako je definirano u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (c) „poravnanje” ima isto značenje kako je definirano u članku 2. stavku 3. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (d) „član sustava poravnjanja” ima isto značenje kako je definirano u članku 2. stavku 14. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (e) „izvedenica” ili „ugovor o izvedenicama” ima isto značenje kako je definirano u članku 2. stavku 5. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (f) „mjerodavno nadležno tijelo” znači nadležno tijelo iz propisa navedenih i članku 2. stavku 8. Uredbe (EU) br. 648/2012 i nadležno tijelo koje je imenovala država članica u skladu s i za potrebe članka 10. stavka 5. Uredbe (EU) br. 648/2012.
- (g) „financijska druga ugovorna strana” ima isto značenje kako je definirano u članku 2. stavku 8. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (h) „nefinancijska druga ugovorna strana” ima isto značenje kako je definirano u članku 2. stavku 9. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (i) „klijent” ima isto značenje kako je definirano u članku 2. stavku 15. Uredbe (EU) br. 648/2012;

2. Kriteriji za provedbu

Kod provedbe ove Preporuke, trebalo bi uzeti u razmatranje načelo proporcionalnosti, uzimajući u obzir cilj i sadržaj svake preporuke;

3. Vremenski raspored za praćenje

U skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1092/2010 adresati moraju obavijestiti Europski parlament, Vijeće, Komisiju i ESRB o radnjama poduzetima kao odgovor na ovu preporuku ili obrazložiti svako nepostupanje. Obavijesti se moraju poslati u skladu sa sljedećim vremenskim rasporedom.

1. Preporuka A

- (a) Do 30. studenoga 2020. od nadležnih tijela se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuka A(1) i A(2).
- (b) Do 30. studenoga 2020. od mjerodavnih nadležnih tijela se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuka A(3) i A(4).

2. Preporuka B

- (a) Do 31. prosinca 2021. od ESMA-e se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostavi obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuke B(1).
- (b) Do 30. studenoga 2020. od nadležnih tijela se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuka B(2), B(3) i B(4).

3. Preporuka C

- (a) Do 30. studenoga 2020. od nadležnih tijela se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuke C(1).
- (b) Do 30. studenoga 2020. od mjerodavnih nadležnih tijela članova sustava poravnjanja se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuke C(2).

4. Preporuka D

- (a) Do 31. prosinca 2021. od nadležnih tijela i mjerodavnih nadležnih tijela se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostave obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuke D(1).
- (b) Do 31. prosinca 2022. od Komisije se traži da Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i ESRB-u dostavi obrazac iz Priloga I. o provedbi Preporuke D(2).

4. Praćenje i procjena

1. Opći odbor će procijeniti radnje i opravdanja o kojima adresati podnose izvješća i, prema potrebi, može utvrditi da se nije postupilo u skladu s ovom Preporukom i da adresat nije dao odgovarajuće obrazloženje za svoje nepostupanje.
2. Metodologija utvrđena u Priručniku o procjeni usklađenosti s preporukama ESRB-a⁽⁷⁾, u kojoj se opisuje postupak za procjenu usklađenosti s preporukama ESRB-a, neće se primjenjivati.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 25. svibnja 2020.

*Voditelj Tajništva ESRB-a,
u ime Općeg odbora ESRB-a
Francesco MAZZAFERRO*

⁽⁷⁾ Priručnik o procjeni usklađenosti s preporukama ESRB-a, travanj 2016., dostupno na https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/160502_handbook.en.pdf.

PRILOG I.

Obavijest o radnjama poduzetima kao odgovor na preporuku**1. Podaci o adresatu**

Preporuka	
Zemlja adresata	
Institucija	
Ime i podaci za kontakt davaljelja podataka	
Datum obavijesti	

2. Obavijest o radnjama

Preporuka	Jeste li usklađeni? (da/ne/nije primjenjivo)	Opis radnji poduzetih u cilju osiguranja usklađenosti	Obrazloženje za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost
Preporuka A(1)			
Preporuka A(2)			
Preporuka A(3)			
Preporuka A(4)			
Preporuka B(1)			
Preporuka B(2)			
Preporuka B(3)			
Preporuka B(4)			
Preporuka C(1)			
Preporuka C(2)			
Preporuka D(1)			
Preporuka D(2)			

3. Napomene

- Ovaj se obrazac upotrebljava za obavijest koja se zahtijeva člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1092/2010.
- Svaki adresat trebao bi putem Tajništva ESRB-a podnijeti ispunjeni obrazac ESRB-u elektroničkom obliku putem DARWIN-a u posebnu mapu ili e-poštom na adresu notifications@esrb.europa.eu. Tajništvo ESRB-a organizirat će prijenos obavijesti Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji na agregiranoj osnovi.
- Ako se preporuka ne primjenjuje, odaberite „nije primjenjivo“ u polju „Jeste li usklađeni?“

4. Očekuje se od adresata da će pružiti sve relevantne informacije i dokumente u vezi s provedenom preporukom, uključujući informacije o sadržaju i vremenu poduzetih radnji.
  5. Ako se adresat samo djelomično uskladi, trebao bi dati cjelovito objašnjenje opsega neusklađenosti, kao i druge pojedinosti o djelomičnoj usklađenosti. U objašnjenju bi trebalo jasno navesti odgovarajuće dijelove preporuke s kojima adresati nisu u skladu.
-